

Tietojärjestelmät lääkärin työvälineenä

VASTAUSOHJE

Tervetuloa vastaamaan potilastietojärjestelmien käytettävyyttä koskevaan tutkimukseen.

Arvioi lomakkeella olevia kysymyksiä ja väittämiä tämänhetkisen päätyösi mukaan. Jos et ole tällä hetkellä työssä, vastaa viimeisimmän työsi perusteella.

Pyri vastaamaan kaikkiin lomakkeella oleviin kysymyksiin. Jos jokin kysymys tuntuu liian vaikealta vastata tai vastaamiselle ei ole perusteita, jätä se tyhjäksi ja siirry seuraavaan kysymykseen.

Kyselyssä pääsee etenemään ilman, että vastaa kaikkiin kysymyksiin (poikkeuksena tähdellä merkityt taustatietokysymykset).

Voit myös keskeyttää vastaamisen painamalla 'Jatka myöhemmin' -painiketta. Seuraavalla kerralla pystyt jatkamaan vastaamista siitä mihin jäit.

Lomake lähetetään painamalla viimeisellä sivulla olevaa Lähetä-painiketta.

Päätoimen työnantajasektori

- Kunta/kuntayhtymä
- Valtio
- Yksityinen
- En ole työssä

Erikoistumisvaihe

- Ei erikoistunut
- Erikoistumassa
- Erikoistunut

Syntymävuosi

- 1986
- 1985
- 1984
- 1983
- 1982
- 1981
- 1980
- 1979
- 1978
- 1977
- 1976
- 1975
- 1974
- 1973
- 1972
- 1971
- 1970
- 1969
- 1968
- 1967
- 1966
- 1965
- 1964
- 1963
- 1962
- 1961
- 1960
- 1959
- 1958
- 1957
- 1956
- 1955
- 1954
- 1953
- 1952

- 1951
- 1950
- 1949
- 1948
- 1947
- 1946
- 1945
- 1944
- 1943
- 1942
- 1941
- 1940
- 1939
- 1938
- 1937
- 1936
- 1935

Sukupuoli

- Mies
- Nainen

Ilmoita erikoisalasi. Jos sinulla on useamman erikoisalan oikeudet, ilmoita viimeisin.

- Anestesiologia ja tehohoito
- Endokrinologia
- Foniatria
- Fysiatria
- Gastroenterologia
- Gastroenterologinen kirurgia
- Geriatria
- Ihotaudit ja allergologia
- Infektiosairaudet
- Kardiologia
- Keuhkosairaudet ja allergologia
- Kl. farmakologia ja lääkehoito
- Kl. fysiologia ja isotooppilääketiede
- Kl. hematologia
- Kl. kemia
- Kl. mikrobiologia
- Kl. neurofysiologia
- Korva-, nenä- ja kurkkutaudit
- Käsikirurgia
- Lastenkirurgia
- Lastenneurologia
- Lastenpsykiatria
- Lastentaudit
- Liikuntalääketiede
- Naistentaudit ja synnytykset
- Nefrologia
- Neurokirurgia
- Neurologia
- Nuorisopsykiatria
- Oikeuslääketiede
- Oikeuspsykiatria
- Ortopedia ja traumatologia
- Patologia
- Perinnöllisyyslääketiede
- Plastiikkakirurgia
- Psykiatria
- Radiologia
- Reumatologia
- Silmätaudit
- Sisätaudit
- Suu- ja leukakirurgia
- Sydän- ja rintaelinkirurgia
- Syöpätaudit
- Terveystieteiden tutkimus

- Työterveyshuolto
- Urologia
- Verisuonikirurgia
- Yleiskirurgia
- Yleislääketiede

Mikäli et ole tällä hetkellä työssä, vastaa työpaikkaa koskeviin kysymyksiin viimeisimmän työpaikkasi mukaan.

Päätoimesi sijainti, sairaanhoitopiiri

- Helsinki ja Uusimaa
- Varsinais-Suomi
- Satakunta
- Kanta-Häme
- Pirkanmaa
- Päijät-Häme
- Kymenlaakso
- Etelä-Karjala
- Etelä-Savo
- Itä-Savo
- Pohjois-Karjala
- Pohjois-Savo
- Keski-Suomi
- Etelä-Pohjanmaa
- Vaasa
- Keski-Pohjanmaa
- Pohjois-Pohjanmaa
- Kainuu
- Länsi-Pohja
- Lappi
- Ahvenanmaa

Päätoimen toimipaikka

- Yliopistollinen keskussairaala
- Keskussairaala
- Muu sairaala
- Terveyskeskus
- Jokin muu, mikä _____

Potilastyötä tehdessäsi työskenteletkö pääsääntöisesti

- Vuodeosastolla
- Avohoidossa, poliklinikalla tai vastaanotolla
- Päivystyksessä tai ensihoidossa
- Hallinnossa

Päätoimen toimipaikka

- Yliopisto
- Jokin muu, mikä _____

Päätoimen toimipaikka

- Lääkäriasema tai -keskus
- Jokin muu, mikä _____

Ammattinimike päätoimessa

- Johtava lääkäri, ylilääkäri, osastonylilääkäri, apulaisyylilääkäri
- Erikois- tai osastonlääkäri
- Erikoistuva lääkäri, sairaalalääkäri, eurolääkäri
- Terveystieteiden lääkäri
- Työterveyslääkäri, vastaava työterveyslääkäri
- Professori
- Apulaisopettaja, kliininen opettaja, yliassistentti
- Tutkija, assistentti
- Yksityislääkäri
- Muu lääkärin työ
- Muu kuin lääkärin työ

Mitä sähköistä potilastietojärjestelmää käytät PÄÄASIALISESTI työssäsi?

- Doctorex
- Efficia
- ESKO
- Graafinen Finstar
- Mediatrri
- Medicus
- Merlot-Medi
- Miranda-Oberon
- Pegasos
- Prowelness
- Softmedic
- TT2000
- Jokin muu, mikä _____

Kuinka kauan olet käyttänyt kyseistä järjestelmää?

- Alle 1/2 vuotta
- 1/2 - 1 vuotta
- 1-3 vuotta
- yli 3 vuotta

Kuinka montaa yllä olevista järjestelmistä olet käyttänyt säännöllisesti?

- 1
- 2
- 3
- yli 3

Kuinka kokeneeksi potilastietojärjestelmien käyttäjäksi arvioit itsesi?

Erittäin kokenut					Aloittelija
☐	☐	☐	☐	☐	☐

Mitä seuraavista käytät pääasiallisesti hakiessasi potilastietoja TOISELTA rekisterinpitäjältä?

- Paperit, Fax
- Aluetietojärjestelmä (esim. Fiale, Navitas)
- "AlueEfficia"
- KuntaEsko
- Jokin muu, mikä _____

Arvioi seuraavien väittämien avulla #D2# -potilastietojärjestelmän käytettävyyttä #D1# työskentelevän lääkärin näkökulmasta.

(Potilastietojärjestelmä ja toimipaikka on poimittu aiemmista vastauksistasi. Mikäli haluat muuttaa niitä, voit palata kyselyssä taaksepäin ja muuttaa vastauksiasi.)

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Ei samaa eikä eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä
Järjestelmä on tekniseltä toimivuudeltaan vakaa (ei kaatuile, ei käyttökatkoksia).	( )	( )	( )	( )	( )
Järjestelmä reagoi nopeasti käskyihin.	( )	( )	( )	( )	( )
Näkymissä (ikkunoissa) kentät ja toiminnot on sijoitettu loogisesti.	( )	( )	( )	( )	( )
Järjestelmä kertoo minulle selkeästi mitä kulloinkin tapahtuu (esimerkiksi tietojen tallentuminen).	( )	( )	( )	( )	( )
Terminologia (esimerkiksi toimintojen nimet ja otsikointi) on selkeää ja ymmärrettävää.	( )	( )	( )	( )	( )
Rutiinitehtävien suorittaminen on suoraviivaista ja onnistuu ilman ylimääräisiä valintoja.	( )	( )	( )	( )	( )
Järjestelmän käyttölogiikka on helppo oppia.	( )	( )	( )	( )	( )
Koen saavani riittävästi apua järjestelmän käyttöön liittyvissä ongelmatilanteissa.	( )	( )	( )	( )	( )
Potilastietojärjestelmän käyttö ei vaadi pitkää ja perusteellista perehdytystä.	( )	( )	( )	( )	( )

Arvioi seuraavien väittämien avulla, miten käyttämäsi tietojärjestelmät tukevat lääkärin työtehtävien suorittamista #D1#?

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Ei samaa eikä eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä
Kirjautumistoimenpiteet eri järjestelmiin vievät liikaa aikaa.	( )	( )	( )	( )	( )
Radiologiset tutkimustulokset ovat helposti saatavilla.	( )	( )	( )	( )	( )
Laboratoriotulokset on esitetty loogisessa muodossa.	( )	( )	( )	( )	( )
Tietojärjestelmien tarjoamat potilastiedot (myös muista organisaatioista) ovat sisällöltään kattavia, ajantasaisia ja	( )	( )	( )	( )	( )

luotettavia.

Tieto muissa organisaatioissa määrättyistä lääkkeistä on helposti saatavilla.

( ) ( ) ( ) ( ) ( )

Potilastietojen saaminen toisesta organisaatiosta vie usein liikaa aikaa.

( ) ( ) ( ) ( ) ( )

Potilastietojen haku, kirjaaminen, tarkastaminen ja muokkaaminen on sujuvaa.

( ) ( ) ( ) ( ) ( )

Järjestelmät tarjoavat riittävästi muistutuksia, huomautuksia ja varoituksia (päätöksenteon tuki).

( ) ( ) ( ) ( ) ( )

Kirjatut tiedot häviävät toisinaan tietojärjestelmistä.

( ) ( ) ( ) ( ) ( )

Arvioi seuraavien väittämien avulla, miten käyttämäsi tietojärjestelmät tukevat lääkärin työtehtävien suorittamista #D1#? (Huom! Seuraavat ominaisuudet eivät ole käytössä kaikissa potilastietojärjestelmissä.)

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Ei samaa eikä eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä	Ominaisuutta ei ole
Potilastietojärjestelmä tuottaa sellaisen yhteenvetönäkymän tai "kuumekurvan", jonka perusteella on helppoa muodostaa kokonaiskuva potilaan tilanteesta.	( )	( )	( )	( )	( )	( )
Hoitokertomukseen kirjatut tiedot ovat helposti luettavassa muodossa.	( )	( )	( )	( )	( )	( )
Potilaan ajankohtainen lääkelista on esitetty selkeässä muodossa.	( )	( )	( )	( )	( )	( )
Järjestelmä valvoo hoitajille antamieni määräysten perillemeno.	( )	( )	( )	( )	( )	( )
Potilastietojen tilastointi vie kohtuuttomasti aikaa.	( )	( )	( )	( )	( )	( )

Miten hyvin tietojärjestelmät ylipäätään tukevat mielestäsi yhteistyötä ja tiedonkulkua eri tahojen välillä?

	Erittäin hyvin	Melko hyvin	Ei hyvin eikä huonosti	Melko huonosti	Erittäin huonosti
Lääkärien välillä omassa organisaatiossa	( )	( )	( )	( )	( )

Eri organisaatioissa toimivien lääkärin välillä	( )	( )	( )	( )	( )
Lääkärin ja hoitajien välillä	( )	( )	( )	( )	( )
Lääkärin ja potilaiden välillä	( )	( )	( )	( )	( )

Arvioi tietojärjestelmien tuottamia HYÖTYJÄ ja aiheuttamia HAITTOJA seuraavien väittämien avulla.

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Ei samaa eikä eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä
Järjestelmän virheellinen toiminta on aiheuttanut tai ollut lähellä aiheuttaa vakavan haittatapahtuman potilaalle.	( )	( )	( )	( )	( )
Tietojärjestelmät tukevat oman työn kehittämistä.	( )	( )	( )	( )	( )
Tietojärjestelmät auttavat estämään lääkitykseen liittyviä virheitä.	( )	( )	( )	( )	( )
Tietojärjestelmät auttavat välttämään päällekkäisten tutkimusten tekemistä.	( )	( )	( )	( )	( )
Merkittävä osa työajastani menee tietoteknisten ongelmien kanssa painimiseen.	( )	( )	( )	( )	( )
Tietojärjestelmien käyttö vie usein huomion pois potilaasta.	( )	( )	( )	( )	( )
Järjestelmä edellyttää tietynlaista etenemistapaa, eikä se mielestäni ole aina luontevin.	( )	( )	( )	( )	( )
Tietojärjestelmät auttavat turvaamaan hoidon jatkuvuuden.	( )	( )	( )	( )	( )

Tietojärjestelmät
auttavat
parantamaan
hoidon laatua.

( ) ( ) ( ) ( ) ( )

Mitkä seuraavista nykyisissä tietojärjestelmissä havaituista ongelmista hankaloittavat ENITEN lääkärin työtä? Valitse enintään viisi (5) mielestäsi tärkeintä #D2#-järjestelmään liittyvää KEHITTÄMISKOHDETTA.

(Kyselyn lopussa olevaan avoimeen tekstikenttään voi kirjoittaa lisäkommentteja.)

- Sama asia täytyy kirjata moneen paikkaan
- Käyttöliittymänäkymä on kaikille sama riippumatta järjestelmän käyttäjän tehtävistä ja tarpeista
- Järjestelmien hitaus ja/tai yllättävät käyttökatkot
- Epäloogisuus (polkuja joutuu opettelemaan ulkoa)
- Oikeinkirjoitusten tarkastuksen puuttuminen itse kirjoitetussa tekstissä (oikoluku)
- Sähköisen päätöksenteon tuen puuttuminen (huomautteet, muistutukset ja linkit hoitosuosituksiin)
- Järjestelmät eivät estä virheitä
- Aluetietojärjestelmän huono käytettävyys (=tapa hakea tietoa toisessa organisaatiossa hoidetusta potilaasta)
- Tulospostin puuttuminen (= potilaan tutkimustulokset tulevat omaan tai osaston virtuaaliseen postilaatikkoon)
- Tulospostiin tulleen tiedon kuittaaminen ja siihen reagointi on työlästä.
- Kuumekurvan tai yhteenvetonäkymän puuttuminen tai huono laatu
- Digisanelun puuttuminen
- Ohjelman virheiden tai haitallisten ominaisuuksien korjaamisen hitaus
- Rakenteinen hoitotyön kirjaaminen hankaloittaa kokonaiskuvan saamista potilaasta
- Lääkärin hoitajille tekemä määräys hukkuu muiden merkintöjen sekaan
- Potilastiedon haun hitaus ja hankaluus
- Järjestelmä ei auta estämään lääkitysvirheitä

Mikä potilastietojärjestelmissä toimii HYVIN? Valitse seuraavista ne ominaisuudet tai piirteet, jotka on toteutettu hyvin käyttämässäsi #D2#-potilastietojärjestelmässä. Voit valita niin monta kohtaa kuin haluat.

(Kyselyn lopussa olevaan avoimeen tekstikenttään voi kirjoittaa lisäkommentteja.)

- Potilastiedon saatavuus lääkärin sijainnista riippumatta
- Muistutukset esim. tarvittavista laboratoriokokeista
- Fraasien ja/tai suosikkireseptien tallennus
- Loogiset näppäimistöoikotiet (esim. Ctrl+P=printtaustoiminto)
- Laboratoriotulosten vertailu
- Digitaalinen sanelu
- Kattava yhteenvetonäkymä
- Helposti ajan tasalla pidettävä ja luotettava lääketietokanta
- Oikeinkirjoitusten tarkastus itse kirjoitetussa tekstissä (oikoluku)
- Mahdollisuus muokata näkymää omien tarpeiden mukaan
- Kustannusten ja laskutusten helppo seuranta
- Tulosposti (esim. laboratoriotuloksille)
- Yksikkökohtainen (esim.vuodeosasto) tulosposti, josta saapuneet tulokset voi kuitata nähdyiksi
- Itsetäydentyvät ja loogiset lomakkeet
- Mahdollisuus kerätä eri erikoisalojen tekstejä kronologiseksi kertomukseksi

Minkä kouluarvosanan annat pääasiallisesti käyttämällesi potilastietojärjestelmälle?

- ( ) 10
- ( ) 9
- ( ) 8
- ( ) 7
- ( ) 6
- ( ) 5
- ( ) 4

Millaisia kokemuksia sinulla on käyttämiisi tietojärjestelmiin liittyvän palautteen antamisesta ja kehittämistyöstä? Arvioi seuraavia väittämiä kokemustesi pohjalta.

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Ei samaa eikä eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä
Tiedän kenelle ja miten voin lähettää halutessani järjestelmäpalautetta.	( )	( )	( )	( )	( )
Esimiehet huomioivat mielipiteeni ja kokemukseni tietojärjestelmien käyttäjänä.	( )	( )	( )	( )	( )
Järjestelmätoimittaja on kiinnostunut käyttäjien antamasta palautteesta.	( )	( )	( )	( )	( )
Järjestelmätoimittaja huomioi mielipiteeni ja kokemukseni tietojärjestelmien käyttäjänä.	( )	( )	( )	( )	( )
Järjestelmätoimittaja toteuttaa korjaus- ja muutosehdotukset toivotulla tavalla.	( )	( )	( )	( )	( )
Korjaus- ja muutosehdotukset toteutetaan riittävän ripeästi.	( )	( )	( )	( )	( )

Mikä seuraavista kuvaa sinua parhaiten tietotekniikan käyttäjänä?

	Täysin samaa mieltä	Osittain samaa mieltä	Ei samaa eikä eri mieltä	Osittain eri mieltä	Täysin eri mieltä
Olen innokas tietotekniikan kokeilija ja hyödyntäjä.	( )	( )	( )	( )	( )
Ärsynnyn herkästi, ellen saa suoritettua kätevästi haluamani tehtävää.	( )	( )	( )	( )	( )
Olen enemmän kiinnostunut tietoteknisten ratkaisujen toimivuudesta kuin niiden toteutuksesta.	( )	( )	( )	( )	( )

Millä tavoin olet kiinnostunut osallistumaan tietojärjestelmien kehitystyöhön tulevaisuudessa? Voit valita yhden tai useamman vaihtoehdon.

- Esittelemällä omaa työtäni ja siihen liittyviä tarpeita työpaikallani ohjelmistokehittäjille.
- Osallistamalla ohjelmistojen käyttäjien muodostamaan kehitystyöryhmään.
- Kirjoittamalla palautetta ja kehitysehdotuksia järjestelmätoimittajan ylläpitämälle, kaikkien luettavissa olevalle internet-sivustolle.
- Lähettämällä palautetta ja kehitysehdotuksia suoraan ohjelmistokehittäjille esimerkiksi sähköpostilla.
- Kertomalla organisaatioon valittavalle tietojärjestelmien kehittämisen vastuulääkärille käytön ongelmista.
- En ole kiinnostunut osallistumaan.
- Jollain muulla tavoin, miten? _____

Tulevaisuuden visiosi potilastietojärjestelmästä: Millainen se voisi parhaimmillaan olla?

Pyrimme kyselyn avulla selvittämään myös yhteyttä terveydenhuollon tietojärjestelmien ja työolosuhteiden välillä.

Seuraavat väittämät käsittelevät menettelytapoja työpaikallasi. Valitse vaihtoehto, joka kuvaa parhaiten nykyistä mielipidettäsi työpaikastasi.

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Ei samaa eikä eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä
Kaikilla on oikeus sanoa mielipiteensä ja kokemuksensa itseään koskevista asioista.	( )	( )	( )	( )	( )
Mielipiteillämme on vaikutusta tehtäviin päätöksiin.	( )	( )	( )	( )	( )
Tehdyt päätökset ovat työpaikallamme olleet johdonmukaisia.	( )	( )	( )	( )	( )
Työpaikallamme päätökset eivät ole puolueellisia.	( )	( )	( )	( )	( )
Työpaikallamme päätökset tehdään oikean tiedon perusteella.	( )	( )	( )	( )	( )
Työpaikallamme epäonnistuneet päätökset voidaan purkaa tai niitä voidaan muuttaa.	( )	( )	( )	( )	( )
Päätökset ovat työpaikallamme oikeudenmukaisia.	( )	( )	( )	( )	( )

Kuinka usein kukin alla mainittu asia on selvästi häirinnyt, huolestuttanut tai rasittanut Sinua työssä viimeisen 6 kk:n aikana?

	Erittäin usein tai jatkuvasti	Melko usein	Silloin tällöin	Melko harvoin	Erittäin harvoin tai ei koskaan
Jatkuva kiire ja tekemättömien	( )	( )	( )	( )	( )

töiden paine					
Liian vähän aikaa työn tekemiseen kunnolla	( )	( )	( )	( )	( )
Lääkärien määrällinen riittämättömyys	( )	( )	( )	( )	( )

Miten hyvin seuraavat väittämät kuvaavat nykyistä työtäsi. Valitse mielipidettäsi parhaiten kuvaava vaihtoehto kussakin väittämässä.

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Ei samaa eikä eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä
Voin tehdä paljon itsenäisiä päätöksiä työssäni.	( )	( )	( )	( )	( )
Minulla on paljon sananvaltaa omiin töihini.	( )	( )	( )	( )	( )
Minulla on hyvin vähän vapautta päättää, miten teen työni.	( )	( )	( )	( )	( )

Kiitos vastauksistasi. Tähän voit kirjoittaa muita kommentteja tai palautetta terveydenhuollon tietojärjestelmistä tai tästä tutkimuksesta.
